

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelsestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM
2 april 2025

ONS KENMERK
2500010320

BEHANDELD DOOR
R.E. Meijer

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER
06 - 13 22 93 91

ONDERWERP
Wateroverlast Pathmos - Stadsveld

Geachte leden van de Raad,

Op 21 juli 2024 werd Enschede getroffen door een extreme regenbui, die aanzienlijke waterschade veroorzaakte aan veel woningen, winkels en bedrijven. In de wijken Pathmos, Stadsveld en Horstlanden-Veldkamp werden 66 woningen zwaar getroffen. 57 huurders van De Woonplaats moesten elders worden ondergebracht. Vanwege de grote impact van deze regenbui hebben wij, samen met woningcorporatie De Woonplaats, opdracht gegeven voor een onderzoek naar risicobeperkende maatregelen op de korte termijn in en rondom de Willem de Clercqstraat, Ververstraat en Warmoesstraat. Dit hebben wij aan u verteld tijdens de Stadsdeelcommissie West van 1 oktober 2024. Het onderzoek is nu klaar. In deze brief leest u over de uitkomsten van dit onderzoek, wat de gevolgen hiervan zijn voor inwoners en hoe we hierover communiceren.

Ingenieursbureau Arcadis onderzocht hoe het risico op wateroverlast verkleind kan worden

Arcadis heeft gekeken of er mogelijkheden zijn voor snelle aanpassingen in de wijk om het risico op wateroverlast in en rond de Willem de Clercqstraat, Ververstraat en Warmoesstraat kleiner te maken. Het onderzoek richtte zich zowel op bouwkundige als op civieltechnische maatregelen, zoals het aanleggen van waterbergingen en het aanpassen van de hoofdstructuur voor waterafvoer. Het onderzoek draagt bij aan het in beeld brengen van een handelingsperspectief voor de openbare ruimte (de gemeente) en voor de woningen (De Woonplaats).

Arcadis verkende verschillende combinaties van maatregelen die op korte termijn kunnen worden gerealiseerd

Uiteindelijk kwamen 18 varianten naar voren. Arcadis koos voor combinaties van maatregelen die het meest haalbaar zijn of juist een uiteenlopende impact schetsen. Een werkgroep bestaande uit medewerkers van Arcadis, de gemeente en De Woonplaats beoordeelde elke variant op 4 aspecten:

- Technische impact (hydraulisch en civieltechnisch - in hoeverre vermindert een variant de wateroverlast?)
- Stedenbouwkundige impact (inclusief cultuurhistorische en landschappelijke aspecten)
- Sociaal-maatschappelijke impact (zoals veiligheidsgevoel, gezondheid en hinder tijdens de uitvoering)
- Financiële impact (kosten voor civiele en bouwkundige maatregelen)

Uit de verkenning blijkt dat geen enkele van deze maatregelen zorgt voor voldoende verbetering van de gevolgen van een extreme regenbui. Tegelijkertijd kosten de maatregelen tussen de 30 en 105 miljoen euro.

Waterexperts van de gemeente hebben de Pathmossingel geanalyseerd

Dit gebied was geen onderdeel van het Arcadis-onderzoek. Onze eigen waterspecialisten hebben onderzocht welke maatregelen we op korte termijn kunnen nemen om het risico op wateroverlast te verkleinen. Ook hier is de conclusie: geen enkele kortetermijnmaatregel zorgt voor voldoende verbetering van de gevolgen van een extreme regenbui.

Gezien de uitkomsten van de onderzoeken zetten we in op maatregelen op meerdere en verschillende plekken in de wijk én daarbuiten

Dit is een betere manier om Pathmos en Stadsveld minder kwetsbaar te maken. Deze maatregelen verlagen namelijk het risico op wateroverlast in een groter gebied dan alleen Pathmos en Stadsveld. Het gaat hier om maatregelen om water te bergen en maatregelen om het water weg te laten stromen. Deze zijn in lijn met de aanpak uit het Water- en Klimaatadaptatieplan 2022-2026 (WeK).

We verwachten dat we ongeveer 8 jaar nodig hebben voor het voorbereiden en uitvoeren van de aanpassingen voor de middellange termijn. Voor de lange termijn kijken we tot 2050.

Getroffen huurders van De Woonplaats verhuizen definitief

Uit het onderzoek van Arcadis blijkt dat geen van de onderzochte maatregelen zorgt voor voldoende verbetering van de gevolgen van een extreme regenbui. Dat betekent dat het risico dat dit nog een keer gebeurt de komende jaren blijft bestaan. Onderzoek van De Woonplaats leert dat herstel van de woning geen oplossing biedt in deze situatie. Terugkeer van bewoners naar deze woningen is daarmee niet mogelijk en starten met herstel ook niet.

De Woonplaats heeft een verhuisregeling op maat voor deze situatie gemaakt en informeert haar huurders hierover. Als over een aantal jaren terugverhuizen naar de eigen woning toch mogelijk blijkt, dan krijgen huurders de kans hiervoor. De Woonplaats kijkt samen met ons of de woningen behouden kunnen worden in de toekomst. De Woonplaats en de gemeente dragen samen zorg voor het leefbaar en veilig houden van de omgeving van de leegstaande huizen.

De gemeente en De Woonplaats communiceren integraal over de uitkomsten van het onderzoek van Arcadis en de besluiten van de gemeente Enschede en De Woonplaats

Dit doen wij op de volgende manier:

- Op 2 april organiseren we samen met De Woonplaats een persgesprek. De pers ontvangt relevante stukken (waaronder een persbericht en de uitkomsten van het onderzoek) **onder embargo tot en met donderdagmiddag 3 april 14.00 uur**. Dit doen we zodat we tijd hebben om betrokken inwoners eerst te informeren.
- U ontvangt deze brief op 2 april. Voor u geldt hetzelfde embargo als voor de pers: **dus tot en met donderdagmiddag 3 april om 14 uur**. We vinden het belangrijk dat we betrokken inwoners eerst informeren. Tijdens een technische sessie op 7 april heeft u de gelegenheid om meer informatie te krijgen over het onderzoek van Arcadis en de analyse van de gemeente.
- Op 2 april informeren we de getroffen bewoners (huurders en 4 eigenaren) tijdens een informatieavond. Arcadis presenteert het onderzoek en de gemeente geeft een toelichting op de watersituatie van de Pathmossingel. De Woonplaats legt uit wat de uitkomst betekent voor de hurende bewoners. Tot slot is er gelegenheid tot vragen stellen en 1 op 1 gesprekken met de waterspecialisten van de gemeente. Bewoners kunnen ook meteen een afspraak maken voor een persoonlijk gesprek met een medewerker van De Woonplaats waarin ze hun situatie verder kunnen bespreken. De bewoners die niet aanwezig zijn, krijgen de informatie de volgende dag van De Woonplaats. Ook krijgen zij een uitnodiging voor een persoonlijk gesprek.
- Op 3 april stellen we de overige bewoners van de wijk op de hoogte met een brief en een folder over de maatregelen in de openbare ruimte. We organiseren inloophmomenten in De Boei voor als bewoners nog vragen hebben hierover.
- Op 3 april versturen we een persbericht naar overige media.
- Ook bij de Stadsdeelcommissie West op 8 april staat het onderzoek en de gevolgen daarvan op de agenda.
- We benaderen de wijkraden of ze prijs stellen op een toelichting tijdens hun wijkraadvergadering.

Vervolg

Na de besluitvorming over de aanpak van de wateroverlast in Pathmos – Stadsveld, hebben we de volgende stappen gepland:

- Starten met het maken van een plan voor de maatregelen op de middellange termijn. In de komende 8 jaar willen we diverse maatregelen in de openbare ruimte uitvoeren.
- Gezamenlijk overleg tussen de gemeente en De Woonplaats over de toekomst van de woningen met als aandachtspunten onder andere de gevoeligheid voor wateroverlast, de voorgenomen hydraulische maatregelen en de cultuurhistorische status van de woningen in Pathmos – Stadsveld.

Aandacht voor overige wateroverlastlocaties in Enschede

Op 21 juli is er ook op andere plaatsen in Enschede wateroverlast ontstaan. Ook hiervoor hebben wij oog. We onderzoeken welke aanpassingen aan de openbare ruimte we kunnen doen om de betreffende locaties minder kwetsbaar te maken. We kijken daarbij naar het effect van de aanpassingen, de kosten en hoe snel de aanpassingen zijn te maken.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(R.W. Bleker)